

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
Запорізький державний медико-фармацевтичний університет
Приймальна комісія

«ЗАТВЕРДЖЕНО»

Голова приймальної комісії,
Ректор Запорізького державного
медико-фармацевтичного
університету, професор

[Signature] Юрій КОЛЕСНИК

25 квітня 2024 р.

ПРОГРАМА

фахового вступного випробування для осіб,
які здобули освітній ступінь бакалавра
та вступають для здобуття ступеня магістра за
спеціальністю 227 «Терапія та реабілітація»
спеціалізація 227.01 «Фізична терапія»

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Програму складено відповідно до Державного Стандарту першого (бакалаврського) рівня вищої освіти галузі знань 22 «Охорона здоров'я», спеціальності 227 «Фізична терапія, ерготерапія», який затверджений наказом Міністерства освіти і науки України від 19.12.2018 № 1419, Державного Стандарту другого (магістерського) рівня вищої освіти галузі знань 22 «Охорона здоров'я», спеціальності 227 «Фізична терапія, ерготерапія», який затверджений наказом Міністерства освіти і науки України від 05.09.2022 № 791 та Постанови Кабінету Міністрів України № 1392 від 16.12.2022 року «Про внесення змін до переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти» (п.15. У позиції «22 Охорона здоров'я» у графі «Код і найменування спеціальності» цифри і слова «227 Фізична терапія, ерготерапія» замінити цифрами і словами «227 Терапія та реабілітація»).

Програмою передбачено проведення комплексного фахового вступного випробування з клінічного реабілітаційного менеджменту та основ практичної діяльності в фізичній терапії з дисциплін: «Клінічний реабілітаційний менеджмент», «Теорія та методика фізичного виховання», «Терапевтичні справи», «Біомеханіка та клінічна кінезіологія», «Масаж».

Випробування має на меті контроль рівня підготовленості вступників з теоретичних знань і практичних навичок з фізичної терапії, ерготерапії.

Зважаючи на те, що вступники будуть виконувати тестові завдання з комплексного фахового вступного випробування із зазначених дисциплін, увага акцентуватиметься на перевірці теоретичних знань та методичного апарату для застосування і виконання практичних навичок.

Перелік питань для проведення комплексного фахового вступного випробування (тестування)

Клінічний реабілітаційний менеджмент

Види реабілітації: медична, фізична, соціальна, психологічна, професійна, нейрореабілітація. Призначення засобів фізичної реабілітації, послідовність застосування її форм і методів. Вимоги до проведення реабілітаційних заходів: ранній початок; комплексність; безперервність; індивідуальність. Завдання фізичного терапевта, ерготерапевта: обстеження; визначення функціонального стану, рівня функціональної активності; діагностика рухових та інших порушень; прогнозування можливості усунення рухових порушень. Кваліфікаційні вимоги до посади «фізичний терапевт» вищої, першої, другої кваліфікаційної категорії (або без категорії). Кваліфікаційні вимоги до посади «ерготерапевт» вищої, першої, другої кваліфікаційної категорії (або без категорії). Гіпертонічна хвороба: нозологічна характеристика, стадії, ступінь, фізична терапія. Інфаркт міокарду: види, фактори гострої недостатності коронарного кровообігу, принципи застосування засобів фізичної терапії, етапи фізичної терапії. Фізична терапія при інсультах: періоди відновного лікування при лікуванні гострих порушень мозкового кровообігу; принципи, клінічні показання та протипоказання. Фізична терапія при травмах і захворюваннях опорно-рухового апарату, нервової, дихальної та серцево-судинної систем. Діагностика та програми фізичної реабілітації при захворюваннях внутрішніх органів. Протезування і ортезування у фізичній терапії. Кінезіотерапія постінсультних хворих. Сучасні технології здоров'язбереження. Фізична реабілітація в геронтології та геріатрії. Етапи реабілітації: стаціонарний (госпітальний), амбулаторно-поліклінічний та санаторно-курортний, диспансерний. Міжнародна класифікація функціонування. Мультидисциплінарна команда: лікар фізичної та реабілітаційної медицини, фізичний терапевт (ерготерапевт), соціальний працівник, фахівець з корекційної педагогіки та ін.

Теорія та методика фізичного виховання

Визначення понять «фізична культура», «фізичне виховання», «рухові якості людини». Основні завдання та умови функціонування системи фізичного виховання. Характеристика засобів фізичного виховання та класифікація фізичних вправ. Методи фізичного виховання: метод фізичної вправи (метод суворо-регламентованої вправи; метод стандартно-повторної вправи; метод перемінної вправи; комбіновані методи: а) повторно-прогресивної вправи; б) зі зниженням чи зростанням інтервалів відпочинку; в) стандартно-варіативної вправи); метод суворо-регламентованої вправи); ігрові та змагальні методи; вербальні методи (дидактична розповідь; обговорення; інструктування; супровідне пояснення; вказівки і команди; словесна оцінка; словесні звіти; самопромовляння, самонакази, самоаналізи, самонавіювання, психорегулювання); методи наочності (методи натуральної та опосередкованої демонстрації; методи демонстрації наочних посібників; методи моделювання; вибіркова сенсорна демонстрація; метод спрямованого відтворення почуттів; орієнтування; методи отримання експрес-інформації; методи програмування). Режими, об'єм та інтенсивність фізичного навантаження. Рухові вміння та навички: навчання та вдосконалення. Характеристика принципів фізичного виховання: загальні (принцип гармонійного розвитку особистості, принцип зв'язку з трудовою та оборонною практикою, принцип оздоровчої спрямованості); основні (гуманістичної орієнтації; пріоритету потреб, мотивів та інтересів особистості; всебічного розвитку; оздоровчої спрямованості; індивідуалізації; зв'язку фізичного виховання з іншими видами діяльності); методики фізичного виховання та спортивного тренування; педагогічні принципи; інші. Підвищення фізичного стану засобами і методами фізичного виховання. Вихідні положення та навчання довільним рухам у фізичному вихованні. Спеціальна термінологія у фізичному вихованні та основні вимоги до термінів.

Терапевтичні вправи

Механізми лікувальної дії фізичних вправ: тонізуючий, трофічний, нормалізуючий, компенсаторний. Основні засоби фізичної реабілітації: фізичні вправи. Особливістю використання терапевтичних вправ у процесі фізичної терапії. Узгодження дихальних актів (вдих – видих) у процесі виконання терапевтичних вправ. Корекційні терапевтичні вправи, які спрямовані на виправлення різних деформацій (ший, грудної клітки, хребта, стоп та ін.) та патологічних положень органів та окремих сегментів тіла. Загальнорозвивальні терапевтичні вправи, які спрямовані на оздоровлення та загальне зміцнення всього організму, підвищення його резистентності до патогенних впливів, прискорення видужання та відновлення фізичної працездатності після перенесених захворювань. Спеціальні терапевтичні вправи, які призначені для безпосереднього впливу на патогенетичний процес прискорення відновлення функцій і функціональної здатності окремих органів та систем організму людини. Використання дихальних терапевтичних вправ при захворюваннях серцево-судинної системи. Порушення рухової діяльності як основне показання до призначення комплексу терапевтичних вправ у неврологічній практиці. Підвищення інтенсивності біологічних процесів у організмі під впливом дозованого м'язового навантаження (за рахунок відновлення моторно-вісцеральних рефлексів) на основі тонізуючого впливу терапевтичних вправ. Експрес-контроль, поточний, етапний контроль ефективності застосування терапевтичних вправ у процесі фізичної терапії. Рухові режими проведення занять терапевтичними вправами: індивідуальний; малогруповий; груповий; консультативний. Режими м'язових скорочень у терапевтичних вправах: статичні (ізометричні); динамічні (ізометричні); ізокінетичні. Поняття про уявне виконання рухів – ідеомоторні терапевтичні вправи. Адаптація систем і органів у процесі фізичного навантаження. Терапевтичні вправи при захворюваннях дихальної та серцево-судинної систем, опорно-рухового апарату, неврологічних захворюваннях.

Біомеханіка та клінічна кінезіологія

Предмет вивчення біомеханіки як наукової дисципліни. Мета вивчення клінічної кінезіології в системі охорони здоров'я. Управління процесом рухової підготовки і рухової діяльності людини. Практична значущість біомеханіки і клінічної кінезіології в роботі фізичного терапевта, ерготерапевта. Способи опису рухів у біомеханіці (дво- і тривимірні системи координат). Вимоги до оціночних тестів у біомеханіці. Методи визначення кутових переміщень біомеханічних ланок у суглобах. Фази хронограм елементарних циклічних локомоцій людини (ходьба, біг, плавання). Площини рухової діяльності біомеханічних ланок людини: сагітальна; фронтальна, горизонтальна, поперечна. Фазовий склад циклів і напівциклів елементарних локомоцій людини (ходьба, біг). Біомеханічна характеристика елементарних циклічних локомоцій людини (ходьба, біг, плавання). Кінезіологічні методики зменшення навантаження на суглоб при виконанні фізичних вправ. Поняття про ротаційні рухи людини. Основні фактори впливу на збереження біомеханічної стійкості тіла людини. Динамічні характеристики зміни центру тяжіння тіла людини при іммобілізації правої (лівої) нижньої кінцівки гіпсовим лонгетом. Функції опорно-рухового апарату людини: рухова, опорна, ресорна, захисна, кровотворна, депонуюча, підтримуюча, динамічна, статична. Реєстрація рухів тіла людини та її окремих ланок у біомеханіці та кінезіології. Біомеханічні характеристики опису рухової діяльності. Біомеханічні характеристики змін положення загального центру мас при зміні положення тіла людини. Значення термінів «distalis» і «proximalis».

Масаж

Методика, техніка, прийоми класичного масажу: погладжування (поверхнєве або глибоке); розтирання пальцями, ліктьовим краєм долоні й опорною частиною кисті; повздожжене і поперечне розминання (допоміжними прийомами розминання є катання, зсування, гребнеподібне і щипкоподібне розминання); вібрація (Допоміжні прийоми вібрації: потріпування (при вібрації м'язів), зрушення (при вібрації шлунку, кишок, печінки, жовчного

мішура), стріпування (при вібрації кінцівок). Лікувальний і реабілітаційний масаж: фізіологічна дія. Лімфатична система: резорбція води і метаболітів з органів і тканин; абсорбція рідини із серозних і синовіальних порожнин; усмоктування ліпідів та інших речовин у кишківнику; утворення та транспортування лімфоцитів. Склад: сліпі капіляри; шийні вузли; перший лімфатичний стовбур; грудний стовбур; пахвові вузли; черевні вузли; пахвинні вузли; периферійні лімфатичні судини. Серцево-судинна система: серце, аорта, великий і малий круг кровообігу, артерії, вени. М'язова система: групи (соматична, вісцеральна); скелетні м'язи, гладкі м'язи, серцевий м'яз. Функції м'язової системи: рухова, захисна (захист черевної порожнини); формувальна (розвиток м'язів, у деякому ступені, визначає форму тіла та функцію інших систем); енергетична (перетворення хімічної енергії в механічну та теплову). Механохімія м'язового скорочення (актоміозиновий комплекс).

Види масажу: лікувальний, гігієнічний, косметичний, гінекологічний, спортивний. Масаж обличчя: показання, протипоказання, тривалість сеансу, прийоми, методика. Масаж шиї: показання, протипоказання, тривалість сеансу, прийоми, методика. Масаж спини: показання, протипоказання, тривалість сеансу, прийоми, методика. Масаж живота: показання, протипоказання, тривалість сеансу, прийоми, методика. Масаж голови: показання, протипоказання, тривалість сеансу, прийоми, методика. Масаж верхніх і нижніх кінцівок: показання, протипоказання, тривалість сеансу, прийоми, методика. Масаж внутрішніх органів: показання, протипоказання, тривалість сеансу, прийоми, методика.

ПЕРЕЛІК НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

Основна

1. Богдановська Н.В. Фізична реабілітація засобами фізіотерапії : [підручник для здобувачів ступеня вищої освіти магістра спец. «Фізична терапія, ерготерапія»] / Н. В. Богдановська, І. В. Кальонова. – Суми : Університетська книга, 2020. – 328 с.
2. Колишкін О.В. Теоретико-практичні основи адаптивної фізичної культури : [навч. посіб.] / О.В. Колишкін. – Суми : Вид-во Сум. ДПУ імені А.С.Макаренка, 2020. – 424 с.
3. Лікувально-реабілітаційний масаж : [навчальний посібник] / Д.В.Вакуленко [та ін.]. – Київ : ВСВ Медицина, 2020. – 568 с.
4. Лянной Ю.О. Основи фізичної реабілітації : [навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів] / Ю.О. Лянной; ред. Ю.О. Лянной. – Суми : Вид-во Сум. ДПУ імені А.С.Макаренка, 2020. – 368 с.
5. Майкова Т.В. Ерготерапія: [підручник] / Т.В. Майкова, С.М. Афанасьєв, О.С. Афанасьєва. – Дніпро : Журфонд, 2019. – 374 с.
6. Михалюк Є.Л. Терапевтичні вправи : [підручник] / Є.Л. Михалюк, Ю.Г. Резніченко. – Запоріжжя : ЗДМУ, 2020. – 228 с.
7. Основи реабілітації, фізичної терапії, ерготерапії : [підручник для студентів I рівня вищої освіти: галузь знань 22 «Охорона здоров'я», спец. 227 «Фізична терапія, ерготерапія»] / за заг. ред. : Л.О. Вакуленко, В.В. Клапчука. – Тернопіль : ТДМУ «Укрмедкнига», 2020. – 372 с.
8. Фізична, реабілітаційна та спортивна медицина : [підручник для студентів і лікарів] / за заг. ред. В.М. Сокрута. – Краматорськ : Каштан, 2019. – 480 с.
9. Яримбаш К.С. Фізична реабілітація осіб з особливими потребами : [підручник] / К.С. Яримбаш, О.Є. Дорофєєва, О.С. Афанасьєва. – Дніпро : Журфонд, 2020. – 215 с.
10. Bases of physical rehabilitation in medicine / A.V. Mahlovanyy [et al.] – Lviv : [s. n.], 2019. – 70 p.

Допоміжна

1. Григус І.М. Фізична реабілітація при захворюваннях дихальної системи : [навчальний посібник] – Львів : Новий світ-2000, 2020. – 170 с.

2. Михалюк Є. Л. Загальна ознайомча практика за профілем професії : [підручник для студентів вищих медичних навчальних закладів III-IV рівнів акредитації за спеціальністю «Фізична терапія, ерготерапія»] / Є.Л. Михалюк, І.Г. Резніченко. – Запоріжжя : ЗДМУ, 2019. – 164 с.

3. Михалюк Є. Л. Передпатологічні стани, захворювання та ушкодження, які виникають при нераціональних заняттях фізичною культурою та спортом : [навчальний посібник] / Є.Л. Михалюк, В.В. Сиволап. – Запоріжжя : ЗДМУ, 2019. – 108 с.

4. Фізіотерапевтичні та курортні фактори лікування в гастроентерології і пульмонології : [навчальний посібник для самостійної роботи студентів IV курсу мед. ф-тів при підготовці до практичних занять з навчальної дисципліни «Актуальні проблеми фізіотерапії, курортології та реабілітації»] / уклад. С.М. Малахова, О.О. Черепок, Н.Г. Волох. – Запоріжжя : ЗДМУ, 2019. – 74 с.

5. Фізіотерапевтичні та курортні фактори лікування в кардіології і неврології : [навчальний посібник для самостійної роботи студентів IV курсу мед. ф-тів при підготовці до практичних занять з навчальної дисципліни «Актуальні проблеми фізіотерапії, курортології та реабілітації» спец. «Медицина», «Педіатрія»] / уклад.: С.М. Малахова, О.О. Черепок, Н.Г. Волох. – Запоріжжя : ЗДМУ, 2019. – 88 с.

Розглянуто та затверджено на засіданні приймальної комісії Запорізького державного медико-фармацевтичного університету, протокол № 9 від 25.04. 2024 року

Голова фахової комісії, завідувач кафедри фізичної реабілітації, спортивної медицини, фізичного виховання і здоров'я ЗДМФУ, проф.

Едуард ДОРОШЕНКО

Обговорено

на засіданні приймальної комісії

25 квітня
(протокол № 9)

2024 р.

«Затверджено»

Голова приймальної комісії

Ректор ЗДМФУ, професор

Юрій КОЛЕСНИК

25 квітня 2024 р.

Критерії оцінювання знань

на фаховому (тестовому) іспиті для вступників,

які здобули освітній ступінь бакалавра та вступають для здобуття ступеня

магістра за спеціальністю «Терапія та реабілітація»,

спеціалізація 227.1 «Фізична терапія», ОПП «Фізична терапія»

Фаховий (тестовий) вступний іспит, який містить завдання з клінічного реабілітаційного менеджменту та основ практичної діяльності у фізичній терапії, проводиться для вступників, які відповідно до Правил прийому мають на це право, у письмовій формі за тестовою технологією. Завдання на комплексне тестове випробування містить 60 тестових питань, які складені відповідно до ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНОЇ ПРОГРАМИ «Фізична терапія, ерготерапія» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю 227 «Фізична терапія та реабілітація» галузі знань 22 Охорона здоров'я. Вибір дисциплін відповідає вимогам атестаційного контролю теоретичних знань студентів-випускників першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю 227 «Фізична терапія та реабілітація».

Всі тестові завдання складені за одним принципом: у тесті до питання пропонується чотири варіанта відповіді, тільки одна з яких є правильною. Відповіді на тестові завдання позначаються у «бланку відповідей» шляхом замальовування комірки необхідної літери варіантів відповіді. Відповідь зараховується, якщо правильно обрано варіант відповіді. Відповідь не зараховується, якщо:

- 1) неправильно обрано варіант відповіді;

2) позначено два або більше варіантів відповіді (навіть, якщо поміж них є правильний);

3) не позначено жодного варіанта відповіді;

4) є виправлення.

Робота оцінюється за 200-бальною системою відповідно до шкали Українського центру оцінювання якості освіти від 100 до 200 балів за методикою визначення результатів зовнішнього незалежного оцінювання.

«Пороговий бал» встановлений на рівні 12 правильних відповідей, що складає 20% від загальної кількості запитань. Результати вступників, які подолали «поріг», конвертуються за рейтинговою шкалою у діапазоні від 100 до 200 балів (див. таблицю 1).

Результати тестового фахового випробування з показником нижче за 100 рейтингових балів є незадовільними.

Таблиця переведення тестових балів, які отримані вступниками на фаховому (тестовому) випробуванні
у рейтингову оцінку (за шкалою 100-200 балів)

Тестовий бал	Рейтингова оцінка 100-200
0	Не склав
1	Не склав
2	Не склав
3	Не склав
4	Не склав
5	Не склав
6	Не склав
7	Не склав
8	Не склав

Тестовий бал	Рейтингова оцінка 100-200
9	Не склав
10	Не склав
11	Не склав
12	100
13	104
14	109
15	113
16	117
17	121
18	125
19	128
20	131
21	135
22	138
23	140
24	143
25	145
26	147

Тестовий бал	Рейтингова оцінка 100-200
27	149
28	152
29	153
30	155
31	157
32	159
33	161
34	163
35	164
36	166
37	168
38	169
39	171
40	172
41	174
42	175
43	177
44	178

Тестовий бал	Рейтингова оцінка 100-200
45	180
46	181
47	183
48	184
49	186
50	187
51	189
52	190
53	191
54	193
55	194
56	195
57	197
58	198
59	199
60	200

Голова фахової комісії, завідувач кафедри
фізичної реабілітації, спортивної медицини,
фізичного виховання і здоров'я ЗДМФУ

Едуард ДОРОШЕНКО